

A Peszéri-erdő HUKN20002 kjtt. célkitűzései és prioritásai

Prioritások (SDF 4.2 Quality and Importance)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása: *Bolbelasmus unicornis* (szarvas ganéjtúró), *Cucujus cinnaberinus* (skarlátbogár).

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása: 6260 (pannon homoki gyepek), 6410 (kékperjés rétek), 91F0 (keményfás ligeterdők, illetve gyöngyvirágos tölgyesek), 91I0 (euroszibériai erdőssztyepp-tölgyesek), *Chondrosoma fiduciarium* (magyar ősziaraszoló), *Euphydryas maturna* (díszes tarkalepke), *Lycaena dispar* (nagy tűzlepke), *Maculinea teleius* (vérfű-boglárkalepke).

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Részletes célkitűzések:

A jelölő élőhelyek kiterjedése ne csökkenjen, kivéve ha ez a változás másik, az eltűnő élőhelyrészhez hasonló természetességű jelölő élőhely kiterjedésének növekedése miatt következik be. Az erősebb vízhatást igénylő jelölő élőhelyek állománya ne csökkenjen a gyengébb vízhatást igénylő jelölő élőhelyek kiterjedésének növekedése miatt. A 91F0 (keményfás ligeterdők, illetve gyöngyvirágos tölgyesek) és a 91I0 (euroszibériai erdőssztyepp-tölgyesek) élőhelyek kiterjedése ne csökkenjen egyéb jelölő élőhelyek kiterjedésének növekedése miatt sem.

A jelölő élőhelyek természetessége ne csökkenjen, kivéve ha ez közvetlenül elháríthatatlan külső ok (például időjárási szélsőség, fogyasztószervezet gradációja), vagy erdei élőhely esetén a faállomány engedélyezett véghasználat, illetve a felújítás érdekében szükségszerűen végzett talajmunka miatt következik be. Erdei élőhelyek megóvandó természetes tulajdonságai közé tartozik egyebek között a heterogén tér- és korszerkezet, a legyengült egészségű fák jelenléte, az álló és fekvő holtfák jelenléte, a fajgazdag cserje- és gyepszint, a 91I0 jelölő élőhelyen a sztyeppréti növényzettel borított tisztások elegyedése a zártabb állományrészek közé.

A tájidegen fafajok elegyaránya ne növekedjen a jelölő erdei élőhelyek egyik állományában sem.

Minden jelölő erdei élőhely állományainak összességén (típusonként külön végezve az összesítést) a tájidegen fafajok elegyaránya felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 15%-al csökkenjen.

A jelölő élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértéke nem növelhető. Ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok telepítése kerülendő. Újonnan telepített, vagy erdőfelújítás során létesített tájidegen fásszárú állomány és a jelölő élőhelyek között legalább 20 m széles védőzóna kialakítására kell törekedni őshonos fásszárú növényzetből, vagy legalább 30 m széles védőzóna kialakítására lágyszárú növényzetből.

A jelölő erdei élőhelyek - típusonként külön vizsgált - tíz éves felbontású korosztályszerkezetében ne csökkenjen a térségben szokásos erdőgazdálkodási gyakorlat szerint már véghasználatra előírható korosztályok, továbbá az őket eggyel megelőző korosztály összesített területi kiterjedése. Ne kerüljön tehát véghasználatra több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A célkitűzés megvalósulása tíz éves erdőtervezési ciklusonként vizsgálandó. Erdőtervezési ciklusonként 50%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem.

Azokon a jelölő erdei élőhelyeken, amelyeken az erdőállomány képes felújulni a maga természetes ökológiai folyamataira jellemző módon (természetes sebességgel, állománysűrűséggel, állományszerkezettel), ott biztosítani szükséges a természetszerű felújítások lehetőségét. Legyenek elhárítva az olyan, természetszerű felújításokat akadályozó hatások – köztük a túltartott nagyvadállomány kedvezőtlen hatása -, amelyek gyengítésének és megszüntetésének technológiája ismert, és reálisan kivitelezhető.

A 6410 kékperjés rétek ökológiai állapota, természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 10%-án javuljon, elsősorban az élőhelyek természetes vízkészleteinek megőrzése, a tájidegen inváziós növényfajok irtása, a szántóterületekről eredő zavaró hatások mérséklése és a gyepterkezelési gyakorlat javítása – így a legeltetett állatok mennyiségének és fajtájának optimalizálása, a túllegeltetés megszüntetése, a szükségtelen tisztítókaszálások visszaszorítása, a mozaikos, hagyásterületes kaszálási gyakorlat és az élővilágot kímélő kaszálógéptípusok terjesztése, a kaszálási módok diverzifikálása – révén.

A meglévő kékperjés élőhelyek ökológiai állapotának, természetességének javítása kiváltható jelölő vizes élőhelyek újonnan történő kialakításával, rekonstrukciójával is (a természetességnövelési célkitűzés teljes egészében a meglévő vizes élőhelyek kiterjedésének 10%-át kitevő rekonstrukcióval helyettesíthető).

A pannon homoki gyepek (6260) természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 10%-án növekedjen, elsősorban a tájidegen növényfajok visszaszorításával. A pannon homoki gyepek térbeli kapcsolatait is javítani szükséges. Kiterjedésük ennek érdekében felmérési időszakonként legalább 2%-al növekedjen.

A 91F0 (keményfás ligeterdők, illetve gyöngyvirágos tölgyesek) és 91I0 (eurosibériai erdőssztyepp-tölgyesek) jelölő élőhelyek természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább a típusonként külön összesített területük 30%-án növekedjen, elsősorban az elegyedő tájidegen növényfajok irtása révén. Térbeli kapcsolataik javítása érdekében kiterjedésük felmérési időszakonként legalább 0,5%-al növekedjen.

A jelölő fajok állomány nagysága és állományainak területi kiterjedése ne csökkenjen.

A *Chondrosoma fiduciarium* (magyar ősziaraszoló) állományait stabilan kimutatható méretűre szükséges növelni, a számára alkalmas sztyeppréti élőhelyek kiterjedésének és természetességének növelésével. A faj állomány nagyságának megállapítása és ökológiai igényeinek felmérése érdekében intenzív állományfelmérést szükséges végezni utolsó ismert élőhelyein, illetve a térségbeli potenciális élőhelyeken.

A *Lycaena dispar* (nagy tűzlepke), a *Maculinea teleius* (vérfű-boglárka) állományainak méretét felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 10%-al növelni szükséges, elsősorban az élőhelyeiken folyó természetvédelmi kezelés – kaszálás és legeltetés – javításával, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, az élőhelyek természetes hidrológiai viszonyainak helyreállításával, az alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelésével.

Az *Euphydryas maturna* (díszes tarkalepke) állományainak természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban a számára alkalmas élőhelyek – fajgazdag, heterogén térszerkezetű, kőrises, fagyalos erdőszegélyek – kiterjedésének növelésével és térbeli kapcsolataik javításával.